

Referanser: KR 63/14, kr 64/14

Saksdokumenter:

KR 62.1/14 Tallbudsjett 2015

KR 62.2/14 Statsbudsjettet 2015 – foreløpig tildeling

Budsjett 2015 for de sentralkirkelige råd – kap. 0340 01 – kap. 3340.01

Sammendrag

Kirkerådets budsjett skal dekke virksomheten i Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. Driftsbevilgningene tildeles på kap. 0340 post 01 i statsbudsjettet. Statsbudsjettet vedtas av Stortinget i desember. Vi vet derfor ikke de endelige rammene fra staten når saken ferdigstilles til Kirkerådet.

Endelig tildelingsbrev til Kirkerådet utstedes først over nyttår.

Budsjettet er utarbeidet på grunnlag av foreløpig tildelingsbrev av 30. oktober 2014. Budsjettet har en inntektsramme på kr 22 349 000 og utgiftsramme på kr 87 600 000 et nettobeløp på kr 65 251 000 som tilsvarer rammene i foreløpig tildelingsbrev.

Kirkerådet arbeider med å opprette et nytt rettssubjekt fra 1. januar 2017 for å følge opp høringsdokumentet fra Staten «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille». I statsbudsjettet og det foreløpige tildelingsbrevet er det ikke bevilget omstillingsmidler til dette arbeidet.

Saken har vært tatt opp med de politiske partiene på Stortinget og stortingskomiteen som behandler Kulturdepartementets budsjett. Det ble innarbeidet en ekstra tildeling til omstillingen i statsbudsjettet for 2015 på kr 16 000 000 som de fire samarbeidspartiene på Stortinget oppnådde enighet om i 21. november 2014. Eventuelle endringer i Stortingskomiteen forutsetter enighet mellom alle de fire samarbeidspartiene.

Budsjettet fremmes og foreslås vedtatt under forutsetning av at staten bevilger disse omstillingsmidlene. Dersom dette ikke skjer må budsjettet behandles på nytt i Kirkerådet over nyttår.

Forslag til vedtak:

1. Kirkerådet vedtar budsjettet under forutsetning av at staten bevilger kr 16 000 000 i omstillingsmidler.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådets økonomiforvaltning styres av regelverket i Staten. I.h.t. til reglement og bestemmelser er det utarbeidet en instruks av departementet for Kirkerådet. Kirkerådet har i tillegg en interninstruks. Riksrevisjonen kontrollerer gjennom sin årlige revisjon at disse instruksene følges opp.

Kirkemøtet har ikke økonomiske fullmakter til å pålegge staten nye utgifter.

Den statlige tildelingen gjelder for ett budsjettår av gangen, og forutsetningen er at vi skal ha et resultat i balanse. Ubrukt driftsbevilgning kan overføres til neste budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen (Stortingets bevilgningsreglement § 5). Dette mindreforbruk reguleres etter godkjenning av departementet opp mot rammen. Dersom inntektsforutsetningene ikke oppfylles må utgiftene reduseres tilsvarende. Utgiftene kan økes hvis det skaffes tilsvarende merinntekter.

Statsbudsjettet er under behandling mens denne saken har vært under utarbeidelse. Rammene fra finanskomiteen blir vedtatt av Stortinget innen 20. november (jf. Stortingets forretningsorden § 21 annet ledd). Rammevedtaket er bindende for den videre behandlingen av budsjettet i fagkomiteene. Fagkomiteenes innstillinger behandles etterpå. Fagkomiteene kan bare foreta omprioriteringer innenfor de vedtatte nettorammene. Det endelige budsjettvedtak i Stortinget skal skje innen 12. desember. Dette betyr at vi ikke vet de endelige rammene for kap. 0340 Den norske kirke før uka etter Kirkerådets møte. Endelig tildelingsbrev for 2015 vil vi først motta på nyåret i januar/februar.

Kirkerådets budsjett for 2014 ble behandlet av Kirkerådet (KR 55/13) før vi mottok endelig tildelingsbrev i år. Vi følger nå samme prosedyre for budsjettåret 2015.

I statsbudsjettet for 2015 er det ikke innarbeidet omstillingsmidler til det arbeidet som må gjøres i forbindelse med opprettelsen av Den norske kirke som eget rettssubjekt fra 1. januar 2017. Kirkerådet har, etter at forslag til statsbudsjett ble lagt fram, hatt kontakt med de politiske partiene på Stortinget. Kirkerådet har møtt stor forståelse for at det er behov for omstillingsmidler for å gjennomføre et tydelig skille mellom stat og kirke.

Kirkerådet har derfor innarbeidet denne rammen i budsjettet.

Kirkerådet må i tillegg til å gjennomføre ordinær drift, planlegge overgangen til nytt regime. Tjenester fra Direktoratet for økonomistyring kan ikke videreføres etter en utskilling fra staten. Nye systemer og løsninger må derfor kunne settes i drift straks en utskilling er realisert. Videre må det arbeides med konsekvensene ved at kirken overtar arbeidsgiveransvaret fra samme tidspunkt, og nytt regelverk må være på plass. Den norske kirke trenger to år på denne prosessen.

Budsjett, årsplan og tilskudd fra Opplysningsvesenets fond hører tett sammen. Dersom det etter Stortingets budsjettbehandling ikke blir tildelt omstillingsmidler så vil Kirkerådet få saken til ny behandling på møtet over nyttår. Usikkerheten omkring dette er også årsak til at årsplanen for 2015 først fremmes over nyttår.

Budsjett 2014

Siste tildelingsbrev fra departementet i 2014, der også kompensasjon for lønnsoppgjøret var medregnet viste inntekter på kr 20 278 000 og utgifter på kr 108 984 000.

Budsjettet, som Kirkerådet vedtok i KR 55/13, hadde en inntektsramme på kr 7 020 000 og utgiftsramme på kr 69 800 000, et nettobeløp på kr 62 780 000 som tilsvarer rammene i foreløpig tildelingsbrev av 13. november 2013. I tillegg var det hensyntatt mindreforbruket av tildelingen til Kirkenettet med kr. 7 000 000 og en lovet tildeling til det samme på kr. 8 800 000.

Budsjettet for 2014 inneholdt ekstrabevilgninger til inter- og intranett. I revidert nasjonalbudsjett ble Kirkerådet tildelt kr 5 500 000 til kirkevalget 2015.

Intranettprosjektet avsluttes våren 2015 og det vil påløpe kr 2 500 000 av utgiftene neste år. Dette må dekkes av rammen for 2015. Et eventuelt mindreforbruk i 2014 på inntil 5 % kan søkes overført til 2015.

Regnskapet rapporteres etter kontantprinsippet. Det betyr at faktura som mottas i desember, men som først forfaller til betaling i 2015, ikke kan regnskapsføres før i 2015, men må dekkes av bevilgningen i 2015.

Når Kirkerådet skal utarbeide årsrapport til departementet og årsregnskap fra 2014, skal regnskapet leveres etter SRS, statens regnskapsstandarder. Etter disse skal alle opptjente inntekter/refusjoner inntektsføres og alle kostnader bokføres. Disse prinsippene er avledet av regnskaps- og bokføringsloven og er rammebetingelser som vil gjelde når Den norske kirke blir eget rettssubjekt.

Ny visjon for Den norske kirke

Kirkemøtet vedtok en ny visjon for Den norske kirke for 2015- 2018.

Meir himmel på jorda

Den norske kyrkja - *ei evangelisk-luthersk folkekyrkje*

Visjon og mål for 2015–2018

Vedkjennande	Open	Tenande	Misjonierende
Vi tilber og vedkjenner trua på den treeinige Gud	Vi er eit fellesskap prega av likeverd, deltaking og respekt for skilnader.	Vi viser miskunn, fremjar rettferd og vernar om skaparverket.	Vi vitnar om Jesus Kristus lokalt og globalt saman med den verdsvide kyrkja.

Dette følges opp gjennom:

1. Gudstjenestelivet blomstrer
2. Flere søker dåp og trosopplæring
3. Folkekirken engasjerer seg i samfunnet
4. Flere får lyst til å arbeide i kirken

Kirkemøtet forlenget også de fem satsingsområder på OVF:

Diakoni, kirkemusikk og kultur, barn og unge, gudstjenesteliv og samisk kirkeliv fram til 2016.

Disse vil bli fulgt opp i årsplanen for 2015, som vil bli behandlet i Kirkerådet etter nyttår.

Budsjettfordeling 2015

Budsjettprosessen i Kirkerådet er slik at alle budsjettansvarlige kommer med budsjettforslag som må avstemmes mot det som er tildelt ramme over statsbudsjettet.

Rammevilkårene i form av ressurser, bemanning og økonomi, er svært ulike innen de forskjellige satsingsområdene. Dette gjenspeiles i fordelinger som fremkommer i tabellen over budsjettmidler til de enkelte avdelinger i vedlegg 1.

Viktige eksterne forhold er lønns- og prisstigning, situasjonen på arbeidsmarkedet, etterspørselen etter våre tilbud og tjenester m.v.

Det spesielle i 2015 er at det er nytt kirkevalg. Departementet har bevilget kr 76 167 000 til dette over kap. 0340 post 70. Dette er midler som kan nyttes av Kirkerådet og det er

planlagt benyttet kr 38 100 000 på post 01. Valgmidlene vanskeliggjør sammenligningen i tallbudsjettet mellom budsjettårene 2014 og 2015.

Driftsrammene i Kirkerådet er svært knappe, til tross for rammens størrelse. Det er krevende å gjøre omdisponeringer fordi så mange av utgiftene er faste. Nye satsingsområder (bl.a. fornyelsen av gudstjenestelivet) har vært realisert ved å benytte en stor andel av Kirkerådets bevilgninger fra Opplysningsvesenets fond.

Budsjettet for 2015 er en videreføring av driften fra 2014, og er justert og kostnadsberegnet. Det er ikke gjort vesentlige nedskjæringer eller omprioriteringer, til tross for at administrasjonen har jobbet med et slikt scenario over tid. Når staten nå har bevilget kr 16 mill i omstillingsmidler, gjør en slik vekst i budsjettet at vi ikke er tvunget til å ta nedskjæringsgrep i 2015. Det er en underliggende ubalanse mellom inntekter og løpende driftsutgifter på ca 4 mill, som også i år er finansiert med midlertidige tiltak, og som vi derfor vil møte igjen i 2016-budsjettet.

Underskuddet i budsjettet for 2015 er dekket inn ved å innarbeide kr 2 564 600 i ekstra tilskudd fra fellesmidler i Opplysningsvesenets fond (jfr. KR 63/14). Disse skal finansiere arbeide med kirke-stat omstillingen i 2015, som det ikke er inndekning for i tildelingen for 2015. Videre er kr 2 000 000 av midlene til Kirkevalg avsatt til dekning av utgifter i rådet. (Disse midlene blir frigitt til Kirkevalget hvis de kan dekkes inn ved hjelp av et forventet mindreforbruk i 2014, eller på annen måte). Det er også innarbeidet vakanser og overhead på 8 nye stillinger med kr 2 600 000 fra omstillingsmidlene.

Budsjettet for 2016 blir også krevende fordi noe av denne finansieringen da ikke er tilgjengelig.

En del av utviklingen i Kirkerådet de senere år har vært drevet gjennom prosjektfinansiering. Dette medfører bl.a. at vi mangler økonomi til å finansiere driften av nye prosjekter ved starten av enhver budsjettprosess.

En rekke aktiviteter har økt blant annet som følge av overføring av mange statlige oppgaver, uten at basisfinansieringen av driften er økt tilsvarende.

Kirkerådet skal i henhold til den nye virksomhetsinstruksen fastsette en budsjetttramme i samsvar med tildelingen fra departementet. Budsjettet skal også være realistisk. Budsjetttrammen inneholder utgifter til prisstigning. Lønnsutgifter er budsjettet etter lønnstrinnene pr 1.12.2014. Lønnsoppgjøret 1. mai 2015 er ikke innarbeidet, da dette forventes kompensert gjennom en ekstra tildeling høsten 2015, slik praksisen er i staten.

Aktiviteten i årsplanen, som vil bli behandlet i KR over nyttår, vil være tilpasset de økonomiske rammene.

Lønn og driftsutgifter er plassert pr. avdeling, med unntak av utgifter til Kirkemøtet, Ungdommens kirkemøte og de store fellesutgiftene som husleie, kontorutstyr, kontor-

rekvisita, porto m.v., som er plassert som generelle utgifter. For å ha en best mulig budsjettstyring er budsjettet oppdelt i en rekke koststeder.

Mange midler er bundet opp i faste utgifter:

- Kirkemøtet og rådsmøter. Rådsmøtene er budsjettert under den avdeling som har ansvar for møtene.
- Husleie
- Faste vedlikeholdskontrakter
- Lønnsmidler til faste stillinger

Kulturdepartementet fordeler midler på statsbudsjettet i tildelingsbrev.

Foreløpig tildeling på kap. 0340.01 fra departementet er meddelt i tildelingsbrev av 30. oktober 2014, jfr. vedlegg 2.

Kirkerådet vedtok innføring av møtegodtgjørelse for Kirkerådet fra 2014. Da vedtaket ble fattet (KR 22/14), ble det vedtatt at tilsvarende ordning skulle innføres for MKR og SKR når det var budsjettmessig dekning for dette. Det er dekning for innføring av møtegodtgjørelse for SKR og MKR i tråd med Kirkerådets vedtak, fra 1. januar 2015.

For 2014 fikk Kirkerådet ansvar for tilskuddsforvaltningen av midler til undervisning, diakoni og kirkemusikk til fordeling mellom de 11 bispedømmeråd. Det vises til KR 68/14 om dette.

Driftsbudsjettet må også ses i sammenheng med interne prosjekter som tildeles fra Opplysningsvesenets fond, jfr. KR 63/14 fordeling av tilskudd for 2015.

OVF-rammen fra departementet er kr 23 500 000 for 2015. Direktøren vedtok at det heller ikke for budsjettåret 2015 vil bli lyst ut ledige tilskuddsmidler til landsdekkende organisasjoner.

Sett under ett anses budsjettet som forsvarlig for dekning av de påregnelige utgifter som administrasjonen er kjent med. Det forutsettes at det gjøres en ny vurdering av utgifts- og inntektsnivået i forbindelse med revidering av budsjettet i juli/august.

Budsjettfordelingen er i henhold til Hovedavtalens § 12 drøftet med de tillitsvalgte. Det fremlagte forslag blir drøftet med organisasjonene før behandlingen i Kirkerådet.

Inntekter

Inntektskravet er redusert med kr 1 353 000 fra 2014 til kr 25 322 000.

Det er i budsjettfordelingen for 2015 lagt opp til et inntektsnivå som anses realistisk. Det er lagt inn refusjon av utgifter til Kirkepartner fra OVF (jfr. tildelingsbrevet), samt prosjektadministrasjon og administrasjonstilskudd fra OVF. Videre er det gitt tilsagn om refusjon av utgifter fra Kirkens Nødhjelp og refusjon fra organisasjoner tilknyttet SMM-

samarbeidet. Salgsinntektene består av salg av ulikt materiell. For 2015 gjelder det bl.a. håndbok for menighetsråd.

Lønnsutgifter

Kirkerådet får ikke lenger fastsatt omfanget av bemanningen i antall årsverk, men er pålagt å føre en oversikt over bemanningen. Antall årsverk i 2015 vil øke med 8, når omstillingsmidler tilføres arbeidet og antall årsverk vil utgjøre 75. I 2015 er det budsjettert med 72 årsverk finansiert over driftsbudsjettet og midler fra Opplysningsvesenets fond/Kulturdepartementet (prosjektmidler)/Norad når de nye stillingene som skal finansieres med omstillingsmidler er på plass. To medarbeidere som utgjør ett årsverk har kontorsted i Trondheim, og ett årsverk som kirkebyggkonsulent har kontorsted i Stavanger. Samisk avdeling flyttet til Tromsø 1. juli 2012, hvor de er etablert med 4,5 årsverk. Øvrige er tilsatt ved kontoret i Oslo.

Innenfor de stramme budsjetttrammene er det budsjettert med nødvendige utgifter til HMS-arbeid, bedriftshelsetjeneste og kompetanseutvikling.

Lønnsutgiftene, inkludert overtid, er for 2015 budsjettert med kr 46 636 000, mot kr 39 327 000 i revidert budsjett 2014. Lønnsbudsjettet er fullbudsjett med alle faste og midlertidige stillinger/prosjektstillinger.

Lønnsoppgjøret i 2015 forutsettes kompensert av avsatte midler sentralt i staten etter vanlig praksis og tildeles senere. Kjente permisjoner er lagt inn, men det er ikke budsjettert med sykepengerefusjoner.

Driftsutgifter

Driftsbudsjettet øker fra kr 73 153 000 i revidert budsjett til kr 99 539 000. Økningen skyldes i hovedsak utgiftene til Kirkevalget, bl.a. knyttet til utsendelse av valgkort til alle med stemmerett. Mål og aktivitet i årsplanen må tilpasses de rammer som er innarbeidet i budsjettet.

Arrangementsutgifter for Kirkemøtet øker med kr 1 331 000 til kr 4 218 000. Økningen skyldes at møtet i 2015 er i Trondheim og at møtet er utvidet med en dag.

Det er lagt inn fem møter i Kirkerådet og tre møter i hhv. Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd.

Oppgavene gjennomføres gjennom fagavdelingene og nedenfor er gitt en kort beskrivelse av disse.

Kirkerådets avdelinger

Direktørens stab

Avdelingen har 4 stillinger (3,6 årsverk) og budsjettmessig ansvar for egen virksomhet og Kirkerådet, nemder og utvalg.

Administrasjonsavdelingen

Avdelingen har 25 stillinger etter at den tilføres 6 nye stillinger i forbindelse med omstillingene. Avdelingen har ansvar for regnskap og lønn, arkiv, offentlige anskaffelser, tilskuddsforvaltning, ansettelse, resepsjons- og sentralbordtjeneste, seksjon for IKT, kirkeregistre og IKT enheten for bispedømmerådene.

Avdelingen har hovedansvaret for forvaltningsreformen og de konsekvenser den har på arbeidsgiver- og økonomifeltet. Det er dette de nye stillingene skal arbeide med.

I avdelingens budsjett er også innarbeidet lønnsmidler til 3 fagstillinger i Bispemøtet. (Bispemøtet har eget tildelingsbrev for sin virksomhet.) IKT og arkiv er etablert som egne seksjoner. Fagstillingene i Bispemøtet har eget koststed.

Avdeling for informasjon- og kommunikasjon

Avdelingen har 6 stillinger (5,8 årsverk).

Avdelingen har ansvar for samhandling internt og eksternt og leder arbeidet med utvikling av nytt Kirkenett.

Avdeling for menighetsutvikling

Avdelingen har 20 stillinger (18,5 årsverk).

Avdelingen er inndelt i 3 seksjoner: Seksjon for barn, unge og trosopplæring, Seksjon for diakoni og samfunn samt Seksjon for gudstjenesteliv og kultur.

Avdelingen følger opp innføring av trosopplæringsreformen, UKM, Kirke-18 -30, diakonifeltet, likestilling og integrering, gudstjenestereformen, arbeide med kirkebygg og kultur.

Prosjekt skaperverk og bærekraft gjennomføres med tilskudd fra Opplysningsvesenets fond, Kirkens Nødhjelp og Norges kristne råd og belaster ikke kap. 0340 01.

Avdeling for kirkeordning

Avdelingen har 8 stillinger, etter at det er tilført to stillinger til omstilling. Avdelingen har ansvaret for arbeidet med framtidig kirkeordning, juridiske saker, valgordning og arbeide med statistikk.

En juriststilling med hovedansvar for offentlige anskaffelser er holdt vakant i 6 måneder på grunn av det samme budsjettet for 2015.

Avd. for økumeniske og internasjonale relasjoner

Avdelingen har 8 stillinger (8 årsverk).

Avdelingen har et omfattende arbeid og mange samarbeidsrelasjoner (se årsplan 2014).

Det har gjennom mange år vært arbeidet med nord/sør informasjon, en rammeavtale som finansieres av NORAD. Rammen for 2015 er på kr 1 700 000.

Arbeidet med oppfølging av menighet og misjon følges opp av en medarbeider. Samarbeidsavtalen innen SMM gjør at misjonsorganisasjonene bidrar med finansieringen av en stilling.

Avd. for samisk kirkeliv

Avdelingen er lokalisert i Tromsø med 5 ansatte (4,5 årsverk).

Avdelingen har fokus på å følge opp strategiplan for samisk kirkeliv. Utvikling av samisk trosopplæring, gudstjenesteliv etc.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkerådets virksomhet er styrt av de rammer og retningslinjer som gjelder i staten. samt virksomhets- og økonomiinstruks av 18. september 2013.

Størstedelen av budsjettet er bundet opp i faste utgifter. Dette er forpliktelser som gjør at handlingsrommet i budsjettet er svært lite. Dette fører til at det er et lite aktivitetsbudsjett pr stilling.

Det er et mål å utnytte midlene slik at Kirkemøtets mål og visjoner følges opp, jfr. KR 42/14.

Årsbudsjettet blir periodisert pr måned slik at det blir enklest mulig å følge opp utviklingen gjennom året. Det arbeides med å forbedre rapporteringsrapportene. Dette skjer i samarbeid med Direktoratet for økonomistyring.

Kirkerådet avlegger regnskap til Kulturdepartementet ved årets utgang.

Pr. 30.08.15 utarbeides en statusoversikt til Kulturdepartementet og en prognose for driften ut året.

Ny statlig kontoplan ble tatt i bruk fra 1. januar 2013. Fra 2014 var denne obligatorisk for alle statlige virksomheter. Regnskapet er bokført etter SRS (Statens Regnskapsstandarder) fra 1.januar 2014, men rammene i statsbudsjettet avregnes etter kontantprinsippet.

Fra regnskapsåret 2015 vil også bispedømmerådene endre regnskapsprinsipp. Det pågår nå et prosjekt mellom Direktoratet for økonomistyring/Kirkerådet og bispedømmerådene om dette. Arbeidet følger de oppsatte planer.